Parašė Vidas Vilčinskas
Pirmadienis, 18 Liepa 2011 00:28

Prologas. *Kaip neretai gyvenime būna – viskas gavosi susiklosčius aplinkybėms. Tačiau žinau, kad labai daug apie tai svajoja ir planuoja. Gal kam padėsiu apsispręsti. Gal kai kam akis atversiu. Gal kai kam ir nieko naujo nepasakysiu. Tačiau giliai įsitikinęs , kad daug kam gali būti įdomu ir naudinga. Juolab, kad labai daug žmonių jūrą šturmuoti pradeda „na urrraaaa“ , tikėdamiesi, kad išsivers su kokias 7 ar 8 tūkstančiais Lt.*

Taip susiklostė aplinkybės, kad turėjau gilių dvasinių išgyvenimų. Ir čia pasimaišė toks naujas bičiulis Tomas, kuris pasiūlė jūron išeiti jo pripučiamu 4,0metro laiveliu. „Avantiūra“ - pasirodė iš pirmo žvilgsnio, tačiau per daug savęs tuo metu nebuvo gaila...

Buvau jau keliskart ėjęs samdytais laiveliais. Laimikiai visuomet buvo panašūs. Tai nei vienos, tai viena – kita menkė. Ir Tomo sapalionės apie keliasdešimt menkių man pasirodė visiškas kliedesys. Savo tikslus įgarsinau penkiomis - septyniomis menkėmis ir taškas.

Jau iškart supratau, kad mano lig šiol naudoti kotai bei pilkeriai yra labai tolimi nuo to, ko reiktų. Tomas dosniai viską aprodė ir paaiškino. Valas 0,14 pintas. Pilkeriukai po 60gr. Kotas – Jerkinio spiningo 2,1-2,3m. Paskui radau ir savo, gerokai tobulesnius įrankius. Kotą pataikiau iš ketvirto karto. Ritę – iš trečio. Švinų sunaudojau gal kokius 12kg, kol atitaikiau tuos tikruosius. Kartu

sekė nuolatinis kibimo taškų rinkimasis, gylių ir kibimo mėnesių analizė pasavaičiui. Dugno analizė, vėjo krypčių, vandens drumstumo, temperatūros ir bangavimo įtaka. Žodžiu, manau, kad po poros sezonių tikrai žinau, kaip pagauti savo 25-30 menkių su 90 proc. tikimybe. Kiekvienam. Panorėjęs galiu pagauti ir savo 100 ‚menkigalių'. Nemanau, kad tai kažkas išskirtinio. Manau – daug kas žino. Tačiau taip pat dažnai matau, kaip vyrai grįžta pustuštėmis. Ypač – pradedantieji.

Taigi, einame su Tomo laiveliu. Pats atsiplėšimas nuo kranto per bangų mūšą ko vertas! Ir kaip atrodo prie to nepratusiam žmogeliui matant, kaip greitai tolsta kranto linija, o platybės tokios, kad laivelis kaip skiedra… Ta skiedra pasišokinėdama skrenda. Smūgiai tokie, kad oran visu kūnu pakyli ir labai tikiesi kad atgal savo vieton o ne už borto pataikysi. Įsikibau pirštais į priešais sėdintį žmogelį taip,kad pirštai pamėlo. Taip visą kelią ir nepaleidau. Kylant vėjui - nejauku. Paskui tik, jau su savo laiveliu, panorau išbandyti, kur ta riba yra. Plūduriavome ir žvejojome, kai Jūra kalnais ėjo, o praraja už borto tokia buvo, kad dreifo parašiuto virvė trumpoka atrodė. Supratau, kad pripučiamas laivelis – gal net pats saugiausias. Jis neturi to vartymosi apie savo ašį, ką taip gražiai per bangas mala sunkieji laivai.

Laivelis. Susiradau visus aplinkinius ir garsius laivelių gamintojus ir įkibau į laivelių matmenis bei techninius duomenis. Iš jų pasiteisino tik tai, kad nupirkau ne 4,0m, bet 4,20m bei didesnio pločio. Tai leidžia komfortiškai ir saugiai išeiti jūron trise. Keturmetriniai ir iki 2m pločio trise yra visiškas košmaras. Bet ant to užkimba labai daug ieškančių žemesnės kainos. Tas 20cm yra toks pat svarbus, kaip paskutiniai 5 cm ūgio vidutiniškam vyriokui. Vidinės erdvės kiekvienas centimetras – auksas. Po kiek tai išėjimų nusprendžiau, kad ir tas 4,20m trise yra gan nepatogu ir dabar jau gailiuosi, kad nepirkau 5,00m. Tik taip trise yra komfortiška. Laikui bėgant išvis pastebėjome, kad trise yra ne taip linksma, ne taip įdomu ir ne taip jauku, kaip dviese ir dabar jau tuo ir apsiribojame. Taigi, tas didelis laivas.... kažin ar verta.... Nebent dėl pinigų, nes kelionė iš Vilniaus, visgi, nepigi. Tačiau iš kitos pusės – dviese lengviau susiorganizuoti. Kažkaip su tuo trečiu vis problemų kyla.

Dalykai, kurių nerasite techniniuose duomenyse paeiliui:

- Pasibaigus dugno tvirtinamojo profilio apkabinimo sričiai laivelis linksta perpus ir bangą stumia kaip buldozeris.Tą labai paryškina mažas kyliškumas. Juk nepateikia nei vienas gamintojas savo kylių matmenų. Yra kur pasitempti dėdei Bushui su savo Favorit. Galop, pereikvojus degalų gal už kokius 1000Lt teko pačiam sutvirtinti visus dugno faneros lapus. Ir mano „juodoji gulbė" su 25HP varikliu pasiekė 44km/h, kur lig šiol retai 25-27km/h viršydavo. Tiesa, kartais pakildavo apie 35km/h, bet niekaip nepavykdavo suprasti tikrųjų to priežasčių. Žodžiu, tūkstantis litų degalams, dar pora šimtų litų medžiagoms ir pusdienis darbo sėkmingai paukšteliu išskrido.

- Persilenkus laiveliui perpus, į galą pradėjo čiuožti dėžės. Teko atramą sukonstruoti. Šimtukas Lt ir geras pusdienukas darbo. Plius sulaužyta viena šaltdėžė. Papuolė po suoliuku. Dar 50Lt.
- Pradėjo slankioti šoniniai dugno profiliai. Teko laivelį išsileisti ir užkniedyti atramas. Vėl pusdienukas.
- Jau pomėnesio, užtempiant laivelį ant priekabos trūko priekinė kilpa. Kol sutvarkiau kainavo apie 400 nuvažiuotų km ir dar beveik 200Lt su visais patobulinimais. Galėtų gamintojas į tai ir atsižvelgti. Labai jau dažnam laiveliui tos kilpos trūksta.
- Tiesiog juokinga, bet irklai netiko į tvirtinimus. Teko sugalvoti ir išspręsti. Kainavo nedaug.

- Bako laikiklis kainavo apie 150Lt ir gera diena darbo. Be jo nedaug jau trūko, kad lengvai čiaužydamas bakas kiaurai nepratrintų savo kojyčių.
- Echoloto daviklio laikiklis – dar 150Lt ir geros kelios dienos konstravimo, kol sugalvojau kaip padaryti, kad būtų reguliuojamas jo gylis bei užkabinus už dugno ar akmens jis iššoktų. To nedaro net firminiai. O šį daviklį tiesiog būtina laikyti žemiau sraigto, kitaip sraigto sukelta drumsatis ir burbulai niekais visą rodymą paverčia.
- Ir taip toliau ir taip toliau, ir taip toliau. Žodžiu, laivas pradėjo patikti, kai gerus pora tūkstantėlių su visomis važinėjimo išlaidomis praradau. Plius gan nemažai savo laiko.
- Ta pati istorija su priekaba. Pati priekaba 3300Lt atsiėjo, bet visokio plauko problemėlių jau trečią išvažiavimą pasipylė. Po pirmo sezono supratau, kad daug kas čia galėtų geriau būti. Kreipiausi į gamintoją marijampolietį Alvydą, prašydamas už papildomus pinigus tai padaryti. Anas kaskart purkštauja ir pabrėžia savo nenorą tuo užsiimti. Galop sugalvojau visus techninius sprendimus. Tik pagaminti reikia. Alvydas vėl atbulom. Jam ir be to gyventi gera. Dabar jau žinau, kaip turėtų atrodyti tobula (beveik tobula) priekaba. Parašiau Taurui, siūlydamas už pinigus jiems tai persakyti. Palinkėjo geros kloties. Ir aš jiems palinkėjau sėkmės ir toliau kepant tai ką kepa. Žodžiu, manau kad rinkoje nėra gerų priekabų pripučiamiems laiveliams. Visai nėra. Reikia pripažinti, kad kai su visų gamintojų produkcija susipažinau – Marijampoliečio Alvydo priekabos yra gan neblogos. Gal net geriausios. Tačiau siekiant patogumo – tikrai yra ką ten tobulinti. Ir iš Alvydo kažko išsireikalauti ne visad bus lengva. Sukiš kokį „levaką“, sau keliasdešimt litų taupydamas ir paskui tu kniskis ir spręsk pats. Galiu viską argumentuoti. Persidariau tą priekabą ir be jo pagalbos, bet tūkstantėlis išskrido kaip vėjeliu. Ir labai daug kilometrų ir laiko.
- Dieve tu mano, kaip reiktų klausyti išmanančiųjų patarimo. Na, sakė man, kad 15hp variklis trise einant silpnokas bus. O dar tas laivas perpus perlinkdavo. Žodžiu, maurodavome 12-14km/h greičiu per bangas. Ir taip iki Inkarinės 22km per bangas. Grįždavome visiški invalidai. Ir degalų vienam tokiam reisui apie 25-27Litrus dvitakčiam varikliui reikdavo. Dabar gi su keturtakčiu 25hp ir sutvirtinus laivą 3-4 litrų į vieną galą pakanka. Ir kelionė užtrunka 35 minutes. Tačiau kaip sunku varikliui „atsegti“ 7800Lt, kai yra pagunda 3000Lt įsitekti. O vėliau per sezoną po 1000Lt degalams permokėti. Ir po septynerių metų turėti visai niekinę likutinę variklio vertę. Beje, ar žinote, kad dvitakčio variklio resursas yra apie keturiskart trumpesnis nei keturtakčio. Manau, kad beveik visi rinkoje esantys dvitakčiai yra savo resursą jau išnaudoję. Norite jūron su „numirėliu“ išeiti? Tuomet mąstyti apie ėjimą Jūron su bendra 8000Lt investicija būtų pats tas.

Taigi, trumpai paskaičiuokime viską:

Laivelis pripučiamas 4,2m 4600Lt.

Variklis pigiausias variantas 8000Lt. Už 6000Lt gero man rasti nepavyko. Ieškojau ilgai, plačiai ir atkakliai.

Priekaba vidutiniškai patogi, Alvydo gamybos – dabar kainuoja apie 4000Lt

Bakas kinietiškas + žarna ir jungtis(panaudoti varikliai dažniausiai parduodami be to) 250Lt

Visi laivo patobulinimai (niekur nerasite , kad būtų tobula) ir priedai – tūkstantėlis kaip uoga (su degalais paieškoms) išlėks. Čia – geriausiu atveju. Blogiausiu – dar ir antro gali prireikti.

Garažo sustiprinimas (vis atsiras norinčių Jūsų variklį ant pečių išsinešti) 1000Lt.

Pats faktas , kad Jūsų garažas bus užimtas tik laivu kainuoja dar 1000Lt metams.

Racijos, liemenės, faust patronai, dreifo parašiutas ir dar aibė visko, kam išvardinti viso lapo nepakaktų – mažiausiai tūkstantis.

Laivavedžio kursai ir teisės – tūkstantis.

Mašinos kablys – tūkstantis, jei kokybiškas.

Echolotas – tūkstantis Lt jei bent pusėtinas. Beje, labai gero jūrai tikrai nereikia.

Kasmetinis priekabos bei laivo patvarkymas, neskaitant patobulinimų, tūkstantis per tris metus.

Žvejybinė įranga, kotai, kabliukai, švinai, valai, masalai – tūkstantis per tris metus. Manau kad realiai jei norėsite gerai pagauti – dar ir dagiau prireiks.

Varikliui degalai ir tepalai – tūkstantis Lt metams

Visko to registracija ir tech. apžiūros apie 300Lt + nemažai palakstymo.

Nuvažiuoti kilometrai ir degalai, norint prižiūrėti laivą ir bet kartą mėnesyje nuvažiuoti iki jūros: vilniečiams apie 4000Lt metams, arčiau jūros - pigiau. Tačiau arčiau jūros važiuosite dažniau. Taigi, pigiau nei 1000Lt nemanau kad išsiteksite. O jei važiuosite jūron rečiau, tai kainuos daugiau kiti dalykai, apie kuriuos rašau toliau.

Taigi, aš randu, kad galite pirmiems metams padėti ant stalo arti 30000Lt. Tiesiog tokia reikalinga investicija.

Kiekvienais kitais metais prarasite iš šios sumos tokią dalį, kokia tenka vieneriems metams padalinus, tarkim iš septynerių metų tai, kas liks iš pirminės investicijos atėmus tai bus verta Jūsų įsigyta įranga po septynerių metų. Visai nesunku pastebėti, kad per metus prarasite apie 2000-2500Lt + kasmetinės išlaidos apie 3000-6000Lt(skirtumą sudaro atstumas iki jūros). Viską suskaičiavau teisingai. Iš savo kolegų žvejų susirinksite per metus maksimum 1000-1500Lt. Maksimum. Kitaip neleis orai, kolegos neturės laiko, Jūs neturėsite laiko, kolegos dejuos, kad brangu ir t.t.

Taigi, sukite kaip norite, bet vienas išėjimas jūron Jums kainuos 250-400Lt. Skirtumą sudaro atstumas iki Jūros. Kuo rečiau eisite – tuo brangiau vienas išėjimas kainuos dėl įrangos vertės praradimo.

Vis dar norite savo laivo?

Aišku, yra būdų taupyti. Tik dažniausiai jie nepakeičia sumos, o tik vienos rūšies išlaidas paverčia kitos rūšies išlaidomis. PVZ, sumokėtą sumą paverčia prarastu laiku ir degalais.

O šiaip tai Jūra – azartas, svajonė, jaudulys, pasaka. Net ir smulkiamenkė Baltijos. Už tai verta sumokėti. Tik reikia žinoti, kiek tai sumoje gali kainuoti.

Jei norėsite konkretesnių patarimų – galite parašyti man mailu: vilcinskas.vidas@gmail.com